

Concio Inauguralis,
Eller
Christeligh Åhre Predikan/
Öffuer then Åhrewyrdighe Högh,
lärde Herres/

M. ISAACI Rothovij,
fordom fornemblighe Kyrckioheerde's
widh S. Nicolai Församblingh i Nyköping / så och
förordnade Präpositi öffuer tvenne vnderliggian-
de Håreder/Solen : och gudhelighe Inauguration
och Viighningh til thet Höghwyrdighe Biskopz
Embete öffuer Aboostifti vthi Stoor-
förfsten dömet Finlandi

Hållen vthi Strengnäs Doomkyrchio / then i s.
Aprilis, Anno 1627. Och nu hans Åhrero. til all Tienst
benägenheez och räcksamheez Tekn
på tryck vthgissuinaff

Joachimo Jheringio Pastore
Nycopensium Orientali.

Tryckt i Stockholm aff Chr. Reusner.
Anno M DC XXXI.

EPIGRAMMA

In Concionem votivam,

In renunciazione Viri plurimū Reverendi
ac Clarissimi.

DN. M. ISAACI ROTHOVII

Episcopi Aboënsis dignissimi;

ad Reverendo & Praestantissimo

Dn. M. JOACHIMO JHERINGIO

Pastore & Præposito Nycopiensi
meritissimo, habitam.

In signe ferat, tremarq; mira
Quamvis Pontificalis, impudenter
Clamans, quod sibi, iugq; fusiq; soli,
Petro veniat, datumq; ; ceteris
Christi mittere Episcopos ubivñ.
As multis quia non idem placere
Papa turbā vides, furit frequenti
Armorum strepitu, crux fasens.
Recte sed nibilominus crearis,
Rothovi Reverende, Episcopatum
Paulini tibi dum sacra confera
Doctoris manus, absq; fabulosis
Gilli nībus: ab Apostolorum

Confuetudine, fusæ oratione.

Id quod præcipuum laboris ampli,
Quod permagni oneri, levamen esto,
Et fontes aderunt salubris unda,
Quos Jheringius alioare monstras
Hic indagine, percitus benigni
Sancti, flaminis, atq; mentis Ostro
Syncera, cupidaq; serviendi
Ilis, queis graviora destinari
Numen munera. Sic decere sentis;
Acclamare bonis viris, precari
Successum facilem. Probabit omnis
Jheringi, bonus istud inserviun.

Honoris & amoris ergo scriptum.

ab

Eschillo Petræo S. S. Theologiae
Lectore Aboënsi.

Förtal och Förmaning til Bönen.

Namn Gudz Fadfers och Sons
och thens Helighe Andes /
Amen.

Östelige och vthkorade Gudz Barn
i Herranom Christo Jesu. Thenna närvare-
rande tridie Söndag efter Påska / haffuer
aff then Gudhfruchtige Alderdomen bekomi-
mit ist liusfligt Namn/är kallat Dominica
Jubilate. En Frögdesöndagh/aff then gladelige Introi-
eu, som aff Alders idagh siunges vthaff then s.s. Psalm:
Jubilate Deo omni terra &c. Frögdens Gu-
dhi all Landh / Loffsiunger till at åhra hans
Namn/Prissar honom herligha. Thetta liusfligte
Namnet mågom wi idagh vthi theine folkriska Försambs-
lingh medh rätta thenna Söndaghen tilägna / och medh
Glädie intonera och siunga mårk Jubilate, leke allenast för
the Orsaker som i gemeen hela Christenheeten ther til up-
måcia skole/ som är i förstonne Jesu Christi frögde-
fulla Opståndelse ifrån the Oddha/ hvilkes glades-
lige Ammnesse Gudz Försambling vidh thenne tijden än-
nu begåer: och loffsiunger HERANOM / ty han
A ij haffuer

psalm.

v. 1.

haffuer herligha bewisst sigh. Sedan then liusflighe och lustighe Årstijden / som nu ingår / ther H rren vthi thesse Somerdaghar på nytt gläder alt het som röres / både om Alfston och om Morgon / Psal. 65.

Ps. 65. 9. Then næst then gansta hugnelige Trostpredikan som vår Frelsare framsteller vthi Söndagsens heliche Evangelio / emoot allehanda sine Christrognes Kors / Förfölelse och wedermödo i thenna verlden / aff hvilka the friit kumne jubilare & gloriari in tribulationibus suis, Rom. 5

Rom. 5. 3 Berömma sigh i sine Bedröffuelser: Icke allenast så gher iagh för thesse gemeene Orsaker skull mägom wij idagh Jubilate siunga / vthan och eenkannerligha för then höghideliche Inaugurations Act och Handel skull / som wij nugu delighen förrettat haffuom / ther th. i Åhrewyrdiche och Höghlärde Herre / M. Isaacus Rothovius, hårtil Kyrkios heerde vidh S. Nicolai i Nyköping / och i the tu enne underrliggiande Häredhen Prouest / men nu til het berömmelighet Åbo Stift vthi Finland ordentlighen vthwalde / och godhende Biskop / nu på thenne stundene / aff then Åhren wyrdiche Höghlärde Herre Doctore Laurentio Paulino, wåe högtährade Biskop i thetta loslige Strengnås Stift / samt andre närvärande wyrdiche Herrer / Capittelsmän / Probstor och Coadjutoribus, medh brukeliche Cérémonier, gudeliche Böner och Lyckönsningar / til förbenemde höghe Embete consecrat och wiijgder är : Haffuer hvilken Action wij samptlighen idagh mägom stoortligha oss hughena och frögda / efter thens heliche Davids förmanning / Ps. 68.

Is. 15. Siunger Gudhi / Loffsiunger hans Namnes görer honom Wågh som sacta framfaar / Han heter HÆRE / och glädiens för honom / HÆREN giff

rengissuer Ordet medheen stoer Evangelisters
stara / när then Alzmechtighe allastadz ibland
them Konungar sätter / så warder klart ther
mörkt år. Medh thesse Konungar förståas N. Testamen-
tens förnemligaste Lärare / hvilke then heliche Ande
haffuer satt til Biskopar / til at regera Gudz
Försambling / then han medh sitt Blodh för-
werffuat haffuer. Act. 20. ther sådane tilsatte warda/
så blifuer Willsarellses och Blin heez Mörker fördrißuit/
och thet clara Gudz Ordz Lius uplyser Menniskiorna til
Salighetennes Kundskap. Välsignat ware H E R-
R O N var Gudh som du giffuer Jerusalem Pre-
dikare. Es. 41. Han prydher Lärarna ibland oss/
medh myckin Välsignelse / at the winna then
ena Seghren eftter then andra/ at man see må/
at then retta Gudhen i Zion år / Psal. 84. Sij/me-
dan wij så wichtighe Orsaker haffueom idagh af siunga vårt
frögdesamma jubilate, wilom wij til vår andeliche Gläd-
ses förmearande / och thenne solenniter håldne Inaugura-
tion til yttelighare Prydnings framställa något off
Herrans Ord / som icke allenast i gemeen oss allom til Tröst
och Underwißningh lenda kan / vthan och serdeles them til
lija och styrckio / som sådana högha fall och embete i thi Gudz
Församblingh beklada moste / emoot then wedermödo / be-
swär / föracht och förföltelse som then ofackläme Werldenes
Barn them gemeenlighe tilfoghe. Men för ån wij ther til
komme / låtom oss knäfalla nedher för Gudz höghe Majestet/
och Fadiren vthi Sonsens Jesu Christi Namn frolichen
skalla / om shens heliche Andes krafftigha Uplysningh och

A&. 20.
28.

Esa. 41.27

Ps. 84.7.8

Med hwerdan / medh then Odnen som Frelsaren sielfuer off
lärde haffuer / sýandes aff icc bootferdigte Hierca : Gader
var ic.

Söndagsens helighe / hughnelighe och
tröstrjöte Evangelium bestrißuer oss then he-
lige Apostelen och Evangelisten Joha-
nes Capite 16. à v. 16. ad 25.

Exordiu
m ad dicto
Davidico

Ps. 68. 20
21.

Oraculi
Ezegecis,
1.

Serm. 2.
ascens.

March. 11.
29. 30.

Estelighé och Uthkoradhe Gudz Barn
i Christo Jesu: Wij läse een gansta erösie
ligh och märkeligh Sentens vthi then Konungzo
lighé Propheetens Davids 68. Psalm så lydans
des : Loffuat ware Gudh daghligha/ han legger
osseena Bördä uppå/ men han hielper oss och/
Sela. Wij haffue en Gudh then ther hielper
och HErren HErren then ther ifräin Dödhen
frelsar. Vthi thenne herrlige Sentens gissuer i förstonne
then helighe Propheten tillåna / hwad h the Christognes
Willkor och Lagenehet i thenne Verldenne år / nemlighen/
at HErren Gudh legger them een Bördä uppå : hwilken är
tveggichanda : En Embetes Bördö/ then Gudh leg-
ger sinom Christognom uppå vthi åtstillelige Ständ : Och
oansedt the Verldzlige Ständen haffua een swår och tung
Bördö at dragha / så är doch Predico Embetens Bördö then
tyngste och sväreste : Hwarsdore then helighe Bernhardus
rettelighen kallar Ministerium onus ipsius Angelicis hu-
meris tremendum. En Bördö under hwilka wäl Eng-
glarnes Axler stålfua motte. Sedan Korsbördan /
then Christus om talat / Matth. 22. Tager påedher mitt
Dok/

Dok/ty mitt Dok är lustigt / och min Vördo är
lett. Hvilken Vörda väl allom Christnom gemeen är / ty
alle the som wilie gudeligha lessua i Christo Je-
su/mäste lijdha Förfölielse. 2. Tim. 3. Och genom
mycket Bedröfssuelse ingåd i Gudz Riske. Act. 14.
men lijkväl ligger thenne Vördan Dordzens Tienare aldra-
swärsli uppå / hvilke Gudh haffuer vthgissuit för
the aldraringaste i Werldenne / sasom the ther
Dödhenom aro åmpnade/ 1. Cor. 4. Hwilkom Chri-
sus förespåt haffuer : Sij, iagh sender edher sas
som Fäder ibland Ulfuar: The stole öffuerant-
warda edher på sin Kädhws / och vthi theres
Synagoger stole the hudhflengia edher / Och
stolen warda framdraghne för Förstar och Ko-
nungar/för mina skull : I stolen warda hatade
aff allem/för mitt Namn skull : The stole för-
fölia edher ifrån then eenastadhen til then an-
dra. Matth. 10. Månge Herrans Tienare måste medh S.
Paulo flagha: At the warda förtungade öffuer-
måtton/och öffuer machten/så at the och under-
stundom förewiffla måste om Liiffuet/ och settia
sigh så före/at the wisserligha stole död/ 2. Cor. 1.

til het andra gissuer then H. Propheten Da-
vid vthi införde Sentsens en krafftigh Tröst och Hugo-
lelse emot thenne Vördans tyngd och swärheet / så at een
Christen och Herrans tienare kan henne wälwilleligha undra-
gå och fäcligha båra / och loffus hz Eren undet Vörden
dagħib

2. Tim. 3:
12.
Act. 14:
22.
2. Cor. 4:
9.
Matth. 10:
10.16.17
18.22.23

2. Cor. 1:1

6:

Dagligha / hemlighen at then samme godhe Gudhen / som
så wålmeent / betungher bådhe medh een swår Embetes
Bördo / såsom och medh Korsens Tunga / han hielper them
och / Ja wili hielper han / icke allenast til at draga och båra/
vhan och hielper them omsidher aldeles aff ther medh i ret-
tom Lijdh / effter som han å En trofaster Gudh / som
2. Cor. 10
13. ické låter någō frestas öffuer sina förmågo / utan
gör medh Frestelsen een vthgang / så at the förmå
dragat. Ty under Embetesbördan hielper han sälunda / at
han tager måste Tungan på sigh / så at alle rettfinnighe
Ordzens Tienare medh S. Paulo En sådana Trof
haffue til Gudh genom Christum / ické at the be-
qivemlighe åre aff sigh sielfuom något tenckia
och vthretta / såsom aff sigh sielfuom / men åre
the til något beqivemlighe / så är thet aff Gudhi /
hvilken them och beqivemlighe giordt haffuer/
til at föra thes Nyia Testamenhens Embete /
3. Cor. 3. Ja han seer och grant när hans Tienare irötna och
intet meera orka båra / och tager Bördan aff theres Skuld-
rar / genom een saligh Dödh / ifrån thenna Jemmerdalens
såsom han gjorde medh sin vthrottade tienare Mose / Deut. 34.
medh then vtharbetade Propheten Samitel / 1. Sam. 55. ja
Deut. 34
5.
1. Sam. 25
8.
medh alle sine plädadhe / förfolgadhe och öffuer måtton besvä-
radhe Propheter i G. L. och the helighe Apostilar i Nyie Tes-
tamentet : Medh the helighe tribulerade Årofådher fors-
dom daghs / Ignatio, Achanasio, Augustino &c. medh
många städighe åräre / och vtharbetadhe Evangelij Bekåno-
nare i förledhne Seculo , såsom Luther, och hans effter-
foliare : Hvilce omsidher HErren haffuer förlos-
sat aff

sat aff all ond Gerning / och frelst them till sitt
himmelste Rijke / 2. Tim 4. Hwad ta then gemeene
och allmenneliche Korsbörden anlanger / skal Herren alle
trogne och tålmodighe Korsbårare icke förlata / vthan
them sitt Løste hålla / ther han sågher genom Propheten
Esaiam: Fruchta tigh intet / iagh är medh tigh/
wist icke ass / ty iagh är din Gudh / iagh styr-
cker tigh / iagh hielper tigh och / iagh håller tigh
widh macht / genom mina Rettferdigheez hō-
ghra Hand / Es. 41. Ja han skal ock icke låta the
Rettferdighe i Oroo blifua til ewigh Tijdh /
Psalm. 55. Han skal på sidtonne tagha honom
vthur Dödhehe / och låta honou til Åhra kom-
ma / Han shall mätta honom medh långt Liiff /
och betee honom sina Saligheet / Psal. 91. Sum-
ma / thet blifuer thär widh / Wij haffue en hielpesamman
Gudh / och en Hæerre Herre / som ifrån Dödhen frelsar /
Wälsignat ware hans Namn / dagligha och ewinner-
ligha.

Ther wiz nu granneliche willie betrachta thetta heli-
ghe upläsne Söndags Evangelium / så kommer medh thy
henne Psalmistens förklaradhe Sentenz gansta wäl öf-
vereens och marder thärvtinan än ytterligare ass wå-
rom Frelsare Christo Jesu förklarat ; Ty hwad gör thär-
vthinnan Christus Jesus annat? Ænat han I förstonne
förfunner sinom Apostolom och Lärjungom theras Ef-
terföliarom och allom Christnom / at them vnder theres
tunga Embetes Bordo / som them ass Gudhi pålagt

2. Tim. 4.

18.

El. 41. 10.

Ps. 55. 23

Ps. 91. 15.
& 16.

Oraculi
applica-
tio.

warder / skal och myclin Grådt / Jämmer / Bedröfssuelse
och Sorg wederfasas. Och sed han hem åter igen ther
emoot kraffteligha hughswalter / at han wil vara then
Gudh som hem hielpa och frelsa skal/lissa under Bördan
medh sin närlarelse / taga omsider Bördan aff hem / förs-
korta Bedröfssuelsens Tijdh / och göra ther aff itt pusil-
lum och lijthen Tijdh / wenda Sorgen i Glädie / hem-
thår herteligh/ er igh och fullkommen vara skall.

Summa
Evangel.

Så innehåller nu wältheet uppläsne helighe Evangelium twenne fornemlighe Stycken: **H**et ena är een bedröfssueligh Korspredikan/ öffuer hvilka Christi Lärjungar blissua moodhsalne/ och kunne icke wäl brins-
ga henne i sitt Hufsuudh/såyandes: Nescimus quid lo-
quatur, Wij wete icke hwad hān talar etc.
Het andra/ innehåller thår emoot een krafftigh Trost Sermon/ aff hvilkom vthan twissuel Christi Lärjungar åro wäldeleghen syrcke wordne/ och sīgh haff-
ue någhot bättre befunnit: Men wij willie för Tijdzens Korheet skull bādhe Stycken contrahera vthi een syns-
nerlig Lärepunci/ som sīgh icke alleenast i gemeen oss allom
til Trost / Underwijsning och Förbättring bequemer/
vthan och tilliska något drabbar in på thenue högtiidelt-
ghe Inauguration och Biskopz Wijghning/Demligen/
Vthleeta någhre fornemblighe och krafftighe
Trostargument / ther medh wäl alle Christo-
trogne i gemeen under Korsbördan/ men syns-
nerlighen Christi Församblingz Föreständas-
re/ Heerdar och Lärare under Embekens tun-
ga och

Proposi-
tio.

ga och semilighen medh föliande Anstöter och
Ansechtingar / aff Röttet / Dieffulen och
Werldenne kunne sigh uppehalle / at the icke
aldeeles vpgiffues och borttrötta.

Godh vår käre himmelske Fadher / werdes oss hår til Votum
förlåne then helige Andes Krafft / som är sielfua Hugswa-
laren / han ware medh oss i Nådh och Dådh / och styrckie
alles våra Hierta och Einne i Christo Jesu / Amen.

Tractatio Loci.

Gretzghne Lärepunct / Elsteliche och Bihkoradhe
Gudz Barn i Christo Jesu / är gansta nödigh och
nyttigh ; Ly wij wete aff Gudz Ord och dageligh
Försarenheet / at icke allenast the Christine i gemeen vnder
Korset aff Röd och Blodz Swagheet stundom ofdlighe
warda / jemra sigh och quidha medh Konungh David /
Mon ta HERren för fasta ewinnerligha / och
ingen Nådh meer bewiisa ? År thet ta aldeeles
vthe medh hans Godheet / och haffuer Til-
säyelsen een enda ? Haffuer ta Gudh förgåtit
at vara nådeligh / och tillyckt sina Barmher-
tigheet för Wredhet skull ? Psalm. 77. Bihan och i
syunnerheet plåge fromme och nijdelfkande Lärare sigh vn-
dertidhen aff påkommande Rögens / Dieffulens och
Werldennes heftighe Anstöter / mooftsånd och förtryck /
blissua medh Propheten Jeremia fast ofålmodighe / och
såya : HERre tu haffuer bedraghit migh / och

PL. 77. 8.
9. 10.

B ij iagh
Jer. 20. 7.
& seq.

Iagh haffuer uigh bedragha lätit / tu haffuer
warit migh för stark / och haffuer wunnt:
Men iagh är ther öffuer komen til spott dagh-
ligha/och hwar man gör gäck aff migh: En se-
dhan iagh talat / ropat och predikat haffuer
om th en Plågan och Fördersuet/är migh Her-
rans Ord wordit til Haan och Spott dagh-
ligha: Ta föll migh i sinnet/iagh wil intet meer
tenckia uppå honom / och intet meer predikat
hans Namn: Men i mino Hierta/och i mi-
nom Beenom wardt lixta som een brinnan-
de Eeld/så at iagh icke förmåttet het lijdha/och
war hårdt när förgången: En iagh hörer huru
många banna migh / och iagh moste allastädz
vara redder. Bekläger/wij willie beklaga ho-
nom (såya alle mine Wenner och Stallbrö-
dher) om wij künne blifua honom öffuernech-
tighe / och komma åt honom / och hempnas
öffuer honom. Förbannat ware then dagh/
ther iagh vthi född war / then daghen ware
osighnat / på hwilfomin Modher migh födt
haffuer. Förbannat ware then/som minom
Sadher godh Tidhende baar / och sadhe: Tu
haffuer fått en vngan Son/på het han skulle
glädia honom. Then Mannen ware såsom the
Städher som HEren omvende/och honom
het ius

thet iutet ångradhe/ Han höre itt striyande
om morgonen/ och om middaghens itt semran-
dhi At tu doch icke haffuer dräpit migh i
Modherliffnuena / at min Modher måtte wa-
ra min Gräff / och hennes Liff måtte ewin-
nerligha haffuande warit. Hwij är iagh doch
vthu Modherliffnuena framkommen / at iagh
sådana Jemmer och Hiertans Sorgh see mo-
ste / och slijta mina Daghar medh Skam?
Jerem, 20. När nu sådana Anfächtingar komma/ och
man medh Detaligheet icke wil förgräppa sighemoott HEr-
ren Gudh/så är högelighen ass nödhenne/ at man ass Her-
tans Ordh i tijdh förwarar sigh medh krafftigh Tröst/
emoott ale thet som enom ass Dieffuulen och Werldenne
oss påkommel, sådana krafftigh Tröstargument suppe-
dicerer, och handrecker oss vår HErre och Frelsare Chri-
stus Jesus/vthi ypläsne Evangelio wäl Sex / them wth
ordenteligh. n befrachta wille:

Thet första heeter Modica tribulationis duratio:
eller Bedröfssuelsens stvelotta Drögzmål / then oss Chri-
stus föresteller i thenna Orden: Någhon liten Tijdh
och i see migh intet. Thet medh han icke allenast an-
seer sit förestående Lijtande och Dödh/ at then samma itt
Pusillum och l then Tijdh wara och reckia skulle/
efter som och Davidh i Andanom långt tilförenne ther på seede
haffuer/ *Psal. 8.* Tu skalt låta houom een lithen
Tijdh ass Gudhi össuer gissuin warda : Men
med Åhro och herlighet staltu fröna honom:

B iij Bthan

Sex con-
solatoria
adversus
crucē ar-
guimenta,

I.

Modica
Crucis
duratio.

Pf. a. 2.6.

Pl. 44 23

Vthan haffuer och lärde ther medh sine Christstrogne serdes-
les sine Apostilar och alla theres rätsinnighe successo-
res, vthi PredikoEmbeta/ hwar före the skole werdera sitt
emplighe Lijdande/ Kors / Förfölielse och Förtryckelse i
thenne Verldenne / öffuer hwilka the medh then heliche
Psalmisten David sigh beflaga: *Wij warde jw dag-
ligha för tina skull dråpne / och är räknadhe
såsom Slachtefåår/ Psal. 44.* Nemliga (ässuen så-
som Christus Jesus åt stimerer sin Nödh och Oddh) för
itt Pusillum, Gen lithen Lijdh/ som snart skal öffuerståå
och förswinna: *Ljka såsom iitt grymt Aprilisvåher snare
öffuergåår; Och sedhan iit luftighit Soolsteen och
Meyenvärme efftersöllier.* Thenna lille Lijdhen funde
Christi Låriungar intet bringa i sitt Huffiudh. Och så
gåår thet än medh alle Christine / the rekna Korsens Lijdh
effter Verldunes Sett / ther man Stunder/Daghar/
Weekor/Månadher/Åhr/ och Secula suppeterer effter
hwilken Rekningh Korset och Förfölielsen synes för Rödt
och Blodh icke reckia iit Pusillum, vthan alt för länge/
såsom wiishöre jemwäl the Heliche affkösligh Swagheet
i Skrifteene flagha: *Ach H E R R E / huru länge?*
Psal. 6. Långsamt war thet för Noah / som så länge måste
vndragha then förste Verldennes Ondsko och Bespottel-
se / och sedhau iit heelt Åhr vthi Arekenom flyta på Wat-
net/ Gen. 7. & 8. Långsamt war thet / för then räts-
ferdighe Loth som war plågat aff stamliga Men-
niskor i Sodom dagligha/ genom theres stör-
achtighe Omgångelse och onda Gerningar/
them han måste see och höra/ Genes. 19. 2. Petr. 2.

Pl. 6. 4.

Gen. 7. &
8.

Gen. 19.
24.
2. Pet. 2.
7.

Lång-

Långsamt war wisserligha för then Gudz Männan och
Propheten Mose / at han i hela 40. Åhr måste napps
medh populo durtæ cervicis, itt hårdnackat och
olydigt Folck / hwilkes Hierta altijdh wille
then drätte Wåghen/ Psalm. 95. Långsamt war Pl. 95.10.
thet then helige Propheten David / at han i 10. Åhr må-
ste exulera och hyst och tijt flyy vndan för Sauls och hans
Höfsmekrare Förfelicité och Grymheet; Ther öffuer
semrer han sigh/Psal. 23. Huru länge skal iagh för-
Pl. 13.2.
ia i minne Siål / och ångslas i mitt Hierta
dagligha : Huru länge skal min Owen för-
håffua sigh öffuer migh : Långsamt war thet för
then Gudz Männan Elia / at see thet jemmerligha Til-
stånd i Israel / at Baals Aflguderij togh öffuerhanden / och
then reene Gudziensten genom Achab och Jesabel försidr-
des / han sampt andre Herrans Propheter måste i Elendet
wancka omkringh / och göma sigh vndan: Vadö / at hans
Siål måtte död / och sadhe: Ther är nogh: så tagh
nu / 1. Reg. 19.5.
H E X X E / mina Siål / Tagh är icke bättre
än mine Fådher / 1. Pet. 19. Ther war så långsamt
Jeremias / at höra the ogud hachtighe Bespottares Hådn/
Vannor / Försädeler och Calumnier, at honom föll
i sinnet / intet meera tåckia oppå HErran /
och intet meer predika i hans Rampn / Jer. 20. 9.
såsom wij i Ingången förnummo: In Summa / thet är
alle Christnes Insaghu medh Christi Lärjunger under
Korsens Långsamhet och Drögmähl: Hwad är thet
han sagher een lithen Tijdh och i see migh in-
tet/wij

intet / wiſ wete icke hwad han talar. Men fromme
Christine / emot siſt Kōhens Inſaghu och Odslugheet/
ſtole wiſ fåſt hålla oss widh Christi Modicum & Pusil-
lum, och reſna Bedroſſuelſens och Förſöliſſens Lijdh
eſſer horologium D E I , eſſer Gudz Sāhare / ſom är
ewigh: Habitat æternitatem.. Han hoor ewin-
nerligha. Eſa. 57.

Eſ. 57.15.
Jac. 1. t. 5.

När hwilkom ingen För-
wandling är/Jac. 1. För hwilkom tuſende Åhr
åro ſasom een Dagh / theu i gåar framgick/
och ſasom en Natterweckt/ Psal. 90. 2. Pet. 2. Eſſer

Pſa. 90.4.
z. Pet. 2.8.

thenne Lijderekninge/hwad år Menniftians høgſte Åls-
der recknandes emot Ewigheeken/annat än för een Mi-
nus? Hwad år Korsens Lijdh / churu drögsam then och
vara må/annat än itt Ognablecke Alſåbeſtriffuer Her-
ren Ḡd̄h ſielſſ wår Elendes Lijdh på Jordenne hoos

Eſa. 54.7.
8.

Eſaiam: Jagh haffuer vthi itt litet Ognableck
öſſuergiſſuit tigh / Men medh ſtoor Barm-
hertigheet wil iagh försambla tigh. Jagh haff-
uer vthi Wredennes Ognableck ſom ſnarast
gömt bort mitt Anſichte för tigh / Men medh
ewigh Nådh wil iagh förbarma migh öſſuer
tigh/sägher HEren tin Förloſſare / Eſa. 54.

Pſ. 30. 6.
z. 2. t. 4.

Alſå talar David/och tröſtarſigh och oss alle ther medh:
HEXrans Wredhe warar itt Ognableck /
Pſal. 30. Medh thetta Argumentet tröſter och ſyrcier
then helighe Paulus ſigh och alle Christine / sāyandes:
Wår Bedroſſuelſe / then doch timmeligh och
lett år/

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS

lett är / föder i oss en Ewigk och öfver alla
måtto Wichtigh Herrligheet : **Wij som ic-**
ke see efter the Ting som synes / vthan the
som icke synes. Th the Tingh som synes / aro
cimmeigh/ men t he som icke synas aro ewigh/
2. Cor. 4. Serdeles införer then H P trus ill Tröst het-
ca Positum : I som nu lidhen Bedröfhuelse i
margehanda Försökelse / hwar sa behöfues/
1. Pet. 1. Härmedh tröstadhe sighthn H. A hanasius,
et han hörde/ at then affelningen Kejsar Julianus honom
trachtaghe ester Lijst och Lessuerne sadhe han : Est parva
nubecula et d' transitus. Then är een Molnfleck/
som snart förbi går och försvinner. Then är het förra
Tröstargument. Gaffue Sudh/ wij måtte het väl in-
tryckta vårt Hierta / så skulle Korset och Ansechtni gen-
icke vara oss för svart och längslamt.

Then andra Tröstargument är Præsentia Christi in cruce certificatio : Herrans Iesu Christii hugh-
nelige Läsfäkelse / om sin jemplighe De rwarelse hoos si e
Nödhli dande Christina under Korset och Bedräffelsen :
O. h åter eeu lichen tijdh / sagherhan / och i fåd
see migh / th iagh går til Faduren. Såsom
Christus medh het forsta Positum anseer sin Förne-
dringh Vino och Oddh/som snart öfvergåd skulle/ Så-
som och beskrifuer the Christines Keratijdh/ ther han en li-
then Lijdh och Dgnableck gömer sit Ausichter / at man
honom nedh Hielpen och Trösten intet seer och fornim-
mer; Såseer han nu medh thetta an ra Positum och
lichen Lijdh icke allenaft på sin Förh. i else/ som begynnnt är

Præsentia
Christi in
cruce cer-
tificatio,

vishi hans Upståndelse ifrån the Dödha / ther han sinom
Apostolom och Lärjungom/beteedde sigh lessuandes/
medh mångahanda Bewijsningh: ta han lått
sigh see aff them i syratyio daghar/ och talade
medh them om Gudz Rijke/ Act 1. Hvilken syn-
lighe & ärwarelse war mål Christi Lärjungom til öfver-
måttion Frögd och Li. si / Ja een Far maak til then
ewighe Omgengelsen i het tilkommande i suet / Men
doch eff er Christi Ordh / räkte een lichen Lijdh / in til
hans Majestätiske Himmelfärdz dagh/ ther han gick

Joh 20.
37.

til Fadren / foor op til sin Gudh / och war
Gudh til sin Fadher och war Fadher / Joh. 20.
Uthan hon förröster och medh henue Orden sin heela
Församblingh/om sin templiga Närwarelse / vnder Kor-
set och föd föielsen / ia i all then lille Lijdhen som emellan
hens Himmelstyd och igenkommelse til then ytterste Dos-
men/recker in til Werldenes enda: Ly hwad är thet an-
nat än een lichen Lijdh? Bespotare säya wil thet är längs
hådhan och tjd: Sed veniens veniet & nō tardabit.
Han skal wisserliga komma/ och intet födröha/
Hab 2 Ly ånt och han är gången til Fadren/och haffuer
satt sigh på hans höghra Hand/ så haffuer hon doch ther
medh allenast sin Eynlige Närwarelse förtaghi/ men icke
sin olynlige sanferdighe Närwarelse / Uthan är eff-
ter beggesine Naturer hoos oss alla daghar in
til Werldenes enda / såsom han lofuer Matth. 28.
Och åter igen: Hvar twåa eller tree åro för-
samblade i mitt Namn/ ther är iagh mitt
ibland

Matth. 28

20

Matth. 13

Ibiand them / Matth. 18. Then migh elstar / Joh. 14:
han wärder hållandes min Ord / och min Fa-
dher skal elsta honom / och wijskole komma til
honom / och blifua boendes när honom / Joh. 14.

23.

Han soor vp öfuer alla Himblar / på thet han
skulle all tingh opfylla / Eph. 4. Christi Försam-
blingh är then nyia Stadhen / som Propheten Ezechiel i
Synnen seede haffuer / och haffuer thet hughneligha och
erösteligha Nampnet: Jehova Schama: Här är

Ephes. 4.
10.

HEXCEM / Ezech. 43. Gudh är när them
ther inne / therfore skal han välbliffua: Gudh
hielper honom bittiidha? Psal. 46. Nu kunde Christi
Lärjungar åffuen så lithet förstå sigh på thetta andra
Pusillum såsom thet försia / Hwad är thet / såha the / han
sägher / Och åter een lithen Tijdh och i fåd see migh / wijs we-
te icke hwad han talar: Alts i skeer thet än idag / medan the
Nödhlijdande Christne / hwarken see Christum medh
sin lektamliga Oghon / eller och stundom förmimma ná-
ghon Hielp och Förlösningh under Korset / så fäckig the /
Hvar är nu haus Lyfste / Een lithen Tijdh / och i stolen
fåd see migh? Then Calviniske Swermanden syrcker och
sådana fösligha Lancker / i thet han föregissuer / at medan
Christus genom sin Himmelssårdh är gången til Gadren /
så haffuer han effter sin mennisclige Natur stildt sigh
widh sin Församblingh / in til thes han igenkommandes
wärder til at döma Lefluandes och Dödha' Men / from-
me Christne / eemoot sådana fösligha Lancker / skole woh
fast hålla oss wi h Christi fannferdighe Lyfste / som wijs nu
hörde införas / och komma ihugh / at wijs see Christum Je-
sum medh

Ez. 43. 33
Psal. 46.

sum medh Troones andellghe Lghorn daghliggen wara
når oss / sérminimom och hans Niäm arelie gérighen : **Z**p
hwadan kommer thet / ar wij haftue it. roligit Samweets /
och kunnom v. hi alla Ansechtingh waren tröste och si: mos-
dighe & Lhet klarer oss S. Paulus: At Christus boor
medh Troone i vårt Hierta / Ephes. 3. Hwad han
kommer thet / at retisinn ghe Christi Lienare och Lärare
skaffa m. ekin Frucht och myckie got vihretta Gudhi til
Ahra och många Menniskor til Saligheet & Thek kom-
mer aff Christi tröste ighe Narwarelse och Bi ständ & Sine
me nitii potest s: I ghär Wijntädh / och i ären
Greenerna / hen som blihue i n. i ghe ech iagh! en i han
bär mycken frucht En migh förthan kunnen i intet göra/
Joh. 15. Iagh dierssdes icke nägħo tala om icke Christus
the samma verckade genom mitah / sāgher S. Paulus
Rom. 15. Lärjungarna ginao vth och predikade allatädz /
och Herran verckade medh them / och stad s sic Ordet
medh esterseliande Lekn / Marc. 10. Nu aðhan kom-
mer thet / at fördom Christi Apostlars the heligh F dher-
ester hem / then Lutherus i sin Li dh medh sine regn
ne pa-a statis, (hvilkes & rempet er ierfolia än i thens
na dagh många trogne reene Lärare) medh siooi Fri mo-
digheet haftua torz settia sig hemot Dicciulen / Verls-
den / Kättar och Blodhunder / och hen eene Seghren aff
them wunnit ester then andra / Sannerligha / aff Christi
Jesu o i kelige Narwarelse / såsom han selsf förhåls-
ler S. Paulo i Corinho v. hi een syn om Nattena:
Fructa tigh intet / vthan tala / och tisgh icke /
En iagh är medh tigh / Och ingen stal biudha
til at göra tigh stadh / Act. 18. Hwadan kommer
och hets /

och thet' et sunt em mängen Christereghen Mernisla
är v hi een så sico fakta ha der / at han siefst despere i a
mäste / ester sit Förmäst / om Ljuf och Wälfärd / och
doch emot all Förehepringsh / vnderligha och ofermor eli
ghaf esti och förestat wader? Sannerligha / thet gör

El. 43. 2.

Watn / vil iagh vara när tigh / at Stromars
na icke skola drenckia tigh / och om tu går vthi
Eiden / statu intet bronna tigh / och Loghen
stat intet bista på tigh / E. 43. Itc herligbit Exem-
pel haffue wi ther på v hi S. Paulus och hanc fölie / Act
27. ther he intet sagho för sigh dn Döden och Skepsens
Underadigh : Men S. Paulus icke sagh och them
aff Jeu Christi Närvarande / sc. han es : ?Kare Män,
Iagy förmäner edher / at j warer widh itt
gott Modh / Thj/ingom aff edher skal nähahot
skada tu Liissuet / vthan allena Stipet. Th i
themna Nattena stodi Gudz Angel når migh/
th en iagh tillhörer / och then iagh dyrcker / (het
war Christus Jesus siffl) och sadhe: Fruchta tigh
intet Paule / tu måste komma fram för Keh-
soren / och sis / Godh haffuer gissuit tigh alla
them som segla medh tigh : Therfore warer
widh itt gott Modh / Man / th iagh treor Gu-
dhi at sa steer / som migh segdt å. Andr. Exempel
om the tree M. ni then kunnand. Dragen / om Danieli
Ljone Kulonne / om Athanasij vnkommande för sine

Acto 27.
22. & eq.

Fiender om Lutheri vnbangömo vthi sitt Pathmō , äre
osskunnoge / och will Tijdhen icke medh gissua flere indra-
gha. Omsidher hwadan kommer och thet: at månge tu-
sende Christne / Marthyre och Bekänare / för Jesu Christi
Åhros och Evangelij Sannings Försmarelse skull / så alz-
tingz oförstreckte för the gruffueligaste Marterninger /
Plåghor och Piñesått / frijmodelighen och gladelighen til
sin Dödh gångit haffua ? Thet kommer ther aff / at the
medh S. Stephano / see Jesum Christum / som til Fa-
dheen gången är / likwäl vara närvärande / och ståa på
Gudz höghra Hand: **Sii** / sadhe han/ iagh seer
Himmelen öpen / och Mennistiones Son
ståa på Gudz högra Hand / Act. 7. In Sunma/
Wij haffua ingen Skadha ther aff / at han til Fadhen
gången är / Wij see och skonia honom görighen waren til
städhes när sijne i Lißfuet och vthi Dödhen / och trolighen
hålla thet han loffuat haffuer genom Psalmisten David:
Iagh är medh them i Nödhenne / **Iagh** skal ta-
gha them ther vth / och låta them til Åhra
komma / **Iagh** skal mätta them medh longt
Liſſ / och betee them mina Saligheet / Psalm. 91.
Wälsignat ware hans helige Kampn / ewinnerligha.

Thez 3. Trostargument, som wij vthi thetta hugh-
nelige Evangelio besinne / är præscia crucis destina-
cio, At Christus Jesus weetandes och wiliandes Kors och
Bedröfuelle tillstådher öffuer sine Etenare i thenna Werl-
den / hwilket klart är aff hans medh dyran Eedh be-
krestadhe Prognostico : **Sannerligha** / san-
nerligha sägher iagh edher / i stolen grata och
zembla

Act. 7. 56

Ps. 91. 15.
16.

III. Præ-
scia cru-
cis desti-
natio.

sembrædher men Werlden skal gläddas: Isto-
ken warda bedrofhuadhe ic. Ganska merckeliche
Ordh åro thesse / **T**hiförst / giffuerhan midh
een höghan och dyran Gedh tilkåuna/ at hans Christi rog-
ne icke må elser kunne vnslippa Kors och Wedermödho i
thetta Lijssuet / Dieffruulen och Werlden skulle intet åta
them blifflua oanfechtadhez; Dieffruulen weet at hans Lijdh
tinet longh är: **A**poc. 12. Werlden/hans Brudh/
haater them / effter the icke åro aff Werlden/
sasom och Herren Christus icke är aff Werle-
denne/ **J**oh. 17. **S**ed han låter han förståa/ hvilka sá-
dana Jemmer och Wedermödha skal öfvergåa / **D**ico
vobis, Edher sågher och förkunnar iagh thet/
som mina Lärjungar åro/ och geller här wisserligha/
Quod dico vobis; dico omnibus: **H**owad iagh
sågher edher / thet sågher iagh och allom/
Marc. 13. Heela Christi reena Församblingh geller thet-
ta Prognosticon: Alla the ther Budheligh
willia leffna i Christo Jesu/ mäste lijdha Före-
sölielse / **2 T**imoth 3. Men doch färnemlighen Christi
bestelte Fienare och Lärare/ som Apostlarne vthi LåroEm-
betet succede ra skulle / in til Werldennes ånde / at the
med h A osslarna skola intet wen'a sig h någhok gott aff
Dieffruulen och Werlden / i than fremst i Spessen nara/
effter Christi trogna Päminnelse: **O**m Werlden ha-
tat edher / så weten / at hon haffuer haatat
migh förr än edher; Woren i aff Werldene/ så
elstade

I crux in-
evitabilis.

Apo. 14.
12.

2. **F**ideili-
um pro-
peræ.

Joh. 17..
14.

Mcr. 13.
37.

2. **T**im. 3
12.

Joh 15.18.
19. 20.

elslade Werlden thet hennes wore: Men eff-
ter thet s'cke åren ass Werldenne / vthan iagh
hassuer vthwaldt edher ass Werldenne / thers
före haatar Werlden edher: Kommer ihogh
min Ord/ som iagh hassuer sagdt edher/ Ties
naren är ické för meer än hans Herre/ Hassua
the förfolgdt mig/ så stole the och förfolig
edher/ Joh. 15. Til thet tridie/ så läser Herren Chrs-
stus Jesus noghsampt förlåd/ at thet stäliche heller mara
nåahot rjnga Ljydande / som the Christtrogne förhans
skull ass Dieffulen och Werlden vthitä skole / vthan å
så högt och swärte / at thestole gråta och embra sigh/ och
vara hertelighen bedröfjuader; Ly hwad kan annat föl-
ja/ ass Werlden res och the Ogudachtigas förächt/ spårt/
haat/ förfmådelse/calumniaer förryck fölgande/ tri-
bulerande/marterningh/ fengelse/ wald och tyanniske
Löddplågt/or/ än Grät/ Jemmer och Hiertans Sorah
The åre juv Menniskor och ické ass Städl och Jern/ än
doch the li kwäl ické vpgissues / vthan ass Gudz Ande i
Nödh och Lödh stycke warda / at the funne glo-
riari och berömma sigh ock i Bedröfjuelsen/
Rom. 5.3.
4. Mundo
grata.
Joh. 16.2.

§. dura &
acerba.

Rom. 5.3.

Mundo
grata.

Joh. 16.2.

Sållal

Så skal Dieffulen förbinda Gud; Församblingz Fien-
der och Christi Lienares Förfdiare i thenna Werldenes
at the skole icke allenast vthan skull haata / förtryckia och
förgöra them / vthan och när the sådant / efter Christi
betenckeliche Lillständelse/vthrettat haffua/inbilda sigh at
theit är alt väl besjälte / the haffua giorde thet Gudhi til
Åhra/the skole frögda och glädia sigh höghelighen theröf-
uer / såsom wij haffua til at see itt seenbarlighit & rem-
pel vthi the Påwisse Fådher / som Johannem Husz/ och
Hieronymum Pragensem, the helighe och rettsfinni-
ghe Christi Lärare vthi Costnitz för Evangelij Saunings
stadighe Förswarelse skull/jemmerlighen förbrende / Ah
huru meente the sigh haffua giorde GDhi een synnerligh
Åhra och Lienst thermedh ! Huru gladdes the öffuer the-
res Dödh och Undergång ! Sij / thetta är Meeningen
på Christi Förkunnelse. Men måtte någon fåncchia vidh
sigh / thetta är itt slett Trostargument, at Christus
Iesus spår och förkunnar sinom Trognom / Gråat /
Temer och Bedröfuelle i werldene/ thet kan en i sin Christ-
stendoom fögha styckia/ och tilsitt Embete frijmodighan
göra: Kunde han doch väl såsom en alzmechtigher Her-
re befrija sin Kyrckia och Lienare för Dieffulen och
Werldenes Tyrannij &c. Oney / fromme Christines
icke så meent eller talat ! Wisserligha giffuer Christi
Spådom om Kors och Bedröfuelle/een herrligh och krafft-
tigh Trost. Ty i förstonne är ju thet oss trostelighit/
at wij weete thet oss Dieffulen och Werlden int het tilsos-
gha funne/vthan Christi vår troghne Frelsermans / præ-
scientz, Weckkap/Willie / Lillständh och & fterlatelse;
Then och kan och weet settia alle wäre Andeliche och Le-
familis

v. 29. **och Christi Nedharffuingar / om wij annars**
lijdom medh honō / at wij och medh honō koma
mogām til Herligheeten. Item: **Hvilke Gudh**
haffuer förseadt / them haffuer han och be-
städrt / at the stole swarda hans Sons Belåte
lijke. Rom. 8. **Thet är jw itt fast Ord / död wij**
medh / så stole wij ock lessua medh. **Lijdha wij /**
så stole wij ock medh regnera / 2. Tim. 2. 11. **Omsi-**
dher / hvor icke annat wore aff Christii Kors Prophetia /
oss til Trost / så måtte doch alleena hughswala oss / then sloo-
ra Nyttja / som Herren Christus Jesus stasser egenom
Kors och Anfechtingh; Therigenom läre wij kenne oss
selfsue / och stassa medh reddhoga och Fruchtan
Phil. 2. 12 **at wij salighe iwardom / Phil. 2.** **Elliest går thet**
Ps. 30. 7. **oss såsom then fromme David: Iagh sadhe tå migh**
Jer. 30. 11. **wäl gick / iagh skal aldrigh omfull liggia / Psal. 30.**
Therfore måste HErren nepsa oss medh måt-
teligheet / på thet wij icke stole hålla oss ostyldi-
dighe / Jerem. 30. **Genom Korset läre wij märckia och**
betrachta HErrans Ord / hvilket elliest går in genom ees-
na / och vth genom andra Shratt: **Straffet alleena**
Ez. 28. 19 **lärer giffua acht på Ordet / Ez. 28.** **Genom Kor-**
set / Blissuer vår Troo rätsinnigh och myckit
kästelighare besunnen / än thet förgengelighé
Gull / som pröfssues medh Eeld / til Loff / Prijs
och Åhro / när Chr. Jesus blissuer oppenbaar /
2. Petr. 1. **Genom Korset läter oss HErren Gudh inner-**
lighen /

Itgh en/hiertelighen/ alffuarlighen bidhia och åkalla / så
som ihen H. Davide bekänner / När iagh bedröfatuat
år/så tencker iagh på Gudh/ när mitt Hierta
år i Ångest/så talar iagh/ **Sela.** Genom Korset
warder Syndalisten och then fökhlighe Begårel-
sen/ som friidher emot Siälenne/födriffuin/
1. Pet. 2. Ty then ther lisder i Rötet/ han wen-
der åter aff Synden : På thet han the Eij-
dhen/ som tilbaå är i Rötet/ icke leffua stal
efter Menistio Lusta/utan eftter Gudz willa/
1. Pet. 4. Genom Korset/blissue wijs affwande ifrån thens
ne Werlden/at wi ledhes widh henne/ och fåå een inner-
ligh Trengtan eftter thet tillkommande Godha i thet
ewigha Lijstnet : såsom wijs see på then tribulerade och
försolgde Apostelen Paulum: Jagh åstundar skillies
hådan/och wara när Christo/ hwilket ock my-
cket bättre woro/Phil. 1. In Summa/ Crucis est
millecuples utilitas , Korset skaffer tusendfaldigh from-
ma och nyttahoops the rätta Christine / Bedröfuellese
gör Tolamodh/och Tolamodh gör Förfarens-
heet/Förfarenhheet gör Hopp; Men Hoppet
läter icke komma på stam/ Rom. 5. Thet är
migh liufft/at tuhassuer späckt migh/ at iagh
målåra tina Rätter/Psalms. 119. Skolom förthen-
skull icke blifflua kleenmodighe aff Christi Kors Prophetia
vthan heller fatta ther aff Modh och Tröst.

Pla. 77. 4.

1. Pet. 2. 11

1. Pet. 4. 2

Phil. 1. 23

Row. 9.

4. 5.

Ps. 119.

71.

Fölier thet i V. Trostargument: Tribulatio-
num omnium in gaudium conuersio, At J̄esus
Christus all vår Sorgh / Jemmer och Ålende ställ wenda
vthi ewigh Frögd och Gamman. Thet förehåller han si-
nom Lärjungom på tweggiahanda Seft: Först / medh
hugnelighe och tröstelighe LyfTesordh: Men edher
Sorgh skal wendas i Glädie. Ljka såsom Werl-
dennes Glädie quæ est impunita nequitia, then ther
är een onässt Skalche tt / skal wendes på then daghen
vthi een ewigh Sorgh / Grådt och Landagnissl: Så
skal twert om the Christfrognas simmelighe Sorgh och
Jemmer / Lådt och Grådt wendes vthi Frögd och Glädie:
Gudh skal tå afftorcka alla Tårar ass theras
Öghon / och ingen Dödh shall sedhan wara/
icke heller Grådt / icke heller Roop / icke heller
någhon Werck warder meer / ty thet första är
förgånget / Apoc. 21. Til thet audra / medh een liufligh
Ljknelse / som han sagher ass een Barnesödersta: När
Qwinnañ föder Barn / haffuer hon Sorgh/
ty hennes stund är kommen: Men när hon
haffuer födt Barnet / kommer hon sin Be-
droßfuelle in het meer ihogh / ty hon glädz at
Mennistian är född i Werldenne: Så haff-
uen j ock nu Bedroßfuelle: Men iagh skal åter
see edher: Medh thenna Ljknelsen förer HENREN
Christus sinom Lärjungom tweggiahanda tilsinnes:
1. Ljka såsom Qwinnañ / när Godzletimman kommer/
wändas och ångstas / besruchtandes sin och Barnsens
Lijffsfah-

Lijffzafhra/ semrar sigh/ flaghar/ roopar/ och medh stoer
Sweda och Werck Barnet födher/ efter Gudz pålagde
Straff/ Gen. 2. Så går thet och til med the rätte Christi-
ne under Korset/ Rött och Blodh wändas och ångslas/ så-
som Propheten Esaias thetta herlighen förklarar/ At
när Herren tuchtar them/ så roopa the medh
Ånglan/ liksom een haffuandes Qwinna/
ta thet lijdher til Födzlostunden/ så är henne
Ångest/ roopar i hennes Werck: Altså går
ock oss/ HExre/ för titt Ansichte/ Vijs åre ock
så haffuande/ och haffuom Ångest/ at wijs som
nogast kumne andas. Esa. 26. 2. Liksom Qwin-
nan/ när Gudh henne medh Nådhe förlössar/ såsom måsta
deels/ thes Gudhi wari Loff/ steer/ förgåter Småningom
sin Sorgh och Werck/ och glädher sigh i sitt Hierta/ at
hon får see sin Lijfffrucht medh Lijff och Helsa vara kom-
men i Werldena/ tackar Gudh therföre/ såsom för een
syunnerligh Gaffua och Nådhestånd/ Psal. 157.

Altså skal thet ock stee medh alle Christi Korsbårare/ som
nu här i Werldenne Bedröfelse haffua/ Herren skal förs-
lössa them/ the skole förglömma sin Sweda och Werck.
ty Herren Christus wil åter see them/ och medh sin Åshyn
wederqweckia them/ at såsom Christi Lärjungar högeli-
ghen gladdes/ at the såho HErren/ efter hans Upstån-
delse/ Joh. 20. Så shall ock öfvermåtton stoer Glädie
yppas på then Daghen/ vshi alle Bethwaldes Hierta/ Joh. 20.
at HExren wil see them/ och the skola så see
honom/ såsom han sielfuer är/ à facie ad fa-
ciem/ Ansichte emoot Ansichte/ Joh. 3,1. Cor. 13. 1. Cor. 13
Nu väl 12.

Gen. 2. 16.

Esa. 26. 16
17. 18.

Ps. 127. 4.

Joh. 20.
20.

I. Joh. 3. 2

I. Cor. 13

Psal. 90.
15.

Pl. 30. 6.
Gen. 45.
27.
Hiob 42
Tob. 11. 15

Ez. 65. 16.
17. 18.

Ez. 60. 20.

Nu väl/ fromme Christine/ thetta är ett ibland the krassei-
gaste Erdstargument, som oss alle / bådhe Lärare och
Ähörare/vnder Korsbyrdan lissa skal; thet skal wendes/ ja
wendes til önsteligh Vättringh: Hvilket seer väl stun-
dom här i Werldenne/at Gudh effter vthständen Plågo-
sina återigen frögdar/och hörer theras Böön/ ther the suc-
ka medh Mose: HEY OR E/glädh oss igen/effter
thet tu oss så länge pläghat haffuer/effter thet
wij så länge Olycko lijdhit haffue/Psalms. 90. Ty
om Astonen warar Gråten/ men om Mor-
ghonen Glädien/Psalms. 31. Så wardt Jacobs An-
da åter leffuandes/Gen. 49. Hiob wardt effter sin stoora
Wedermëdho/ Plågho och Fattigdom/ Hughswalat och
aff HER ranom/ wålsignat meer än tilsfrenna/ Hiob 42,
Tobias sick sijn Syppn igen/Tob. 11. Doch skal theinne om-
wendningen förnemblighen och fullkomblighen stee på then
Daghen/ i thet andra Liissuet: Låstell all Sorgh fåå
een ända och wendes i Glädie: The förra Bedröf-
uelse åro förgåten/ och åro förskyld för min
Oghon/ sågher HERREN: En sij/ iagh
wil skapa een nyj Himmel/ och een nyja Jord/
så at man intet meer skal komma then förra
ihogh/eller leggia them på Hiertat: Ethan the
skole frögda sigh ewinnerligha/och gladhe wa-
ra össuer thet som iagh skapar: En sij/ iagh wil
skapa Jerusalem til Frögd/ och thes Folck til
Glädie/Esa. 65. Theras Sorgadaghär skola
een ända haffua/Esa. 60,

Låstell

Tå skal Jämmer wändes vthi Wällust ; Ty när
HERRanom är Glädie tilfyllest / och lustigt
lufligt wäsende på hans högra Hand ewin-
nerligha / Psalm. 16. .

Ps. 16. II.

Tå skal Gråt wendes vthi Löje : Theras Mun
skall full medh Löje warda / och theras Tun-
ga full medh Frögd : The som medh Tårar
säckt haffua / skole tå medh Glädie opståra :
The som gråtandes haffua burit vth adhla
Södh / skola komma medh Glädie / och båra
sina Kårfuar Psalm. 126.

Ps. 126. 2.
§. 6.

Tå ställ ale Onde wendas vthi gott : Lazarus
hadhe Ondt medan han lessde / Men nu haff-
uer han hughnat och gott / Luc. 16 In summa / thet
seal tå gå effter Christi hugnelse Lyfte : Salige åren
i Fattighe / ty Gudz Rijste hörer edher til. Sa-
ge åren i / som nu hungren / ty i stolen blifua
måttadhe. Salighe åren i / som nu gråten /
ty i stolen lee. Salighe warden i / tå Menni-
stiorna hata edher / och banna edher / och aff-
skillja eder / och banna eder / och bortkasta edert
Mampn / såsom thet ondt woro / för Menni-
stionnes Son skull : Glädiens och frögdens
påthen daghan. Ty sij / edher Lödn är mye-
fin i Himmelien / Luc. 6. Matte nu någhon vndrar

Lu. 6. 20.
21. 22.
23.

hwadan thenna Frögden / i hwilka vår Sorgh ställ för-
wendes / ställ så oförmodelighet försakas : Ther til
svarar Chr. Jesus / Men iagh stäl åter see edher :
O hwilka fröfältghe Ord åro thesse ! Oss tyckes här i
Werlden / at Christus under Korset wender Nyggen åde
oss / bortgömmar sitt Ansichte / seer intet vår Temmer och
Wedermöddho / ther aff tå wij nu warda bedröfhuade ;
Men tå stäl han åter wenda sitt Ansichee til oss / an see oss
medh sijn nädhesh och barmhertigheeh Öghon / låta sigh
see vthi sitt guddomlighe Majestet / Herligheet och Klar-
heet / Och vår Öghon stola tå så qualificerade warda /
at the vthan meen och fruchtan stola kunna see hans osäye-
lighet stjnande Klarheet och Herligheet : Jagh wil sto-
dha titt Ansichte i Råttferdigheet / sagher Pro-
pheten David / Psalm. 17. Ther aff stole wij blissua in-
nerlighen och hiertelighen gladhe / wederquickte tillisf och
Siäl : Ty thet stäl icke blissua een Bestodelse vthan
Frucht / såsom man stundom haffner aff en Konungz och
och Herres åshyn een Ögnafågnadh / vthan thet stäl war-
da aspectus mutuus conjunctus cum immenso
gaudio & fructu. Ty hade Jacob Patriarchē en sådana
Hughnat theraff / at Christus Jesus rppenbaradhe sigh
för hans dödelige Öghon / at han exclamerade :
Jagh haffuer seedt Gvh under Ansichtet /
och min Siäl är frelst worden / Gen. 32. Hwad
stole tå wij väl såha / när HErren låter see sigh såsom han
är / och vår Ögon warda upfylte medh oddelighetennies
Liws ? Tyckte Apostelen Petro och hans Medhbrödher
gott mara / at blissua på Labors Bergh / ther aff / at the så-
gho såsom een Skympt aff Jesu Christi Herligheet / alle-
nast på

nast på een lithen stund : Huru skole wi väl blissua til
modhs / då wijs få see lyxa fullkomblighen åå och åå / vthan
återwendo/vthi hans anammadhe menniskeligha Natur/

Then Klarheet som han hadhe när Sadhrenom / förr än thenna Werlden war / Joh. 17.

Tå wijs få see / huru i honom boor all Gudhdomsens Full-
heet lefamligha/Coloss. 2: Förvundradhe sigh Dråtnin-

gen aff Rijka Arabien öffuer Konung Salomonis Wijs-
heet/Rikedom och Majestet/prijsandes hans Män

och Tienare salighe / som daglighen för hon-
nom stodho / och fingo höra hans Wijsdom/

och skoda hans Herligheet : Huru skole då wijs på
then Daghen medh Glädie förundra oss / på Jesu Christi

Wijsdom/Majestet/Wälde och Herrligheet ? En här
är meer än Salomon/ Matth. 12. Huru salighare

skola wij få warda/at wijs få höra honom / vthi hwil-
ekom fördolde liggia alla Wijsdoms och För-
ständz Häffuor/Col. 2.

O quam beatus ero , ubi
ad videndum claritatem tuam Domine Iesu , ad-
missus fuero : sågher Augustinus : O huru saligha wil

iagh rekna migh / då iagh får skodha tina Klarheet / o
Herre Jesu. Desiderat anima mea videre Regem-
meum in decoro suo : Min siål längtar at skodha min

Konung i sinne Pracht och Herligheet / sågher then wyr-
dighe Läraren Beda. See Gudh vthi sin Klarheet

och Skeen/theit blifuer en större Frögd / än om man sam-
man bure på een hoop all Werldzens Pracht och Herrlig-
heet : sågher then S. Herren Lutherus.

Thetta altsammans må sw och kunna liissa oss vthi vår Temmer och
Wedermödho på Jordenne,

Eij

Theit

Joh. 17. 5.

Col. 2. 3.

Matth. 12.
42.

Col. 23.

V. Promissa futuri gaudijs perfectio: Thens tilstundande Glädiones vth loffuade Fullomsligheet: Ther Christus vår Frelsare sagher: Och edhart Hiertastal gläddas: Här wissar han Gladiortes Fullomsligheet / j. aff hennas subiecto principali, förenemligaste Rym och Lihåldh / som är Hiertat: Lådhan såsom aff Siälennes synnerlighé Boonigh / fördeles til alla Lemmar i Kroppen / alle naturlighe Affectioner och Beweekelser. Når Hiertat är försoffat och bedräffuat / så är Menniskian heel modhafallen: Når Hiertat är fristet och gladth / så är heele Menniskian frismodigh och gladlynne: Exempel til begges kan man see vthi Patriarchen Jacob: Hwilken/når han fick thet förtelighé Budhskapet om sins Sons Josephs ömkelighé Aflgång / at iet Wildiwr skulle haffua rissuile honom ihål / fick han een sådana Hiertans Sorgh / at han ingen Hughswalelse tillåta wille / vthan sadhe: Jagh warde medh Sorgh nederfarandes i Graffuena til min Son / och greet honom / Genes. 37.
35.

Gen. 37.
35.

Gen. 45.
38.

The V. Tröstargumene är promissa futuri gaudijs perfectio: Thens tilstundande Glädiones vth loffuade Fullomsligheet: Ther Christus vår Frelsare sagher: Och edhart Hiertastal gläddas: Här wissar han Gladiortes Fullomsligheet / j. aff hennas subiecto principali, förenemligaste Rym och Lihåldh / som är Hiertat: Lådhan såsom aff Siälennes synnerlighé Boonigh / fördeles til alla Lemmar i Kroppen / alle naturlighe Affectioner och Beweekelser. Når Hiertat är försoffat och bedräffuat / så är Menniskian heel modhafallen: Når Hiertat är fristet och gladth / så är heele Menniskian frismodigh och gladlynne: Exempel til begges kan man see vthi Patriarchen Jacob: Hwilken/når han fick thet förtelighé Budhskapet om sins Sons Josephs ömkelighé Aflgång / at iet Wildiwr skulle haffua rissuile honom ihål / fick han een sådana Hiertans Sorgh / at han ingen Hughswalelse tillåta wille / vthan sadhe: Jagh warde medh Sorgh nederfarandes i Graffuena til min Son / och greet honom / Genes. 37.
Men når han återigen fick höra the godha Liveder / at hans Son Joseph lefde / och var en Herre i hela Egypte Land / warde hans Ande (vthi Hiertat) åter lessuandes / och sadhe: Jagh haffuer nogh at min Son Joseph lessuer ånnu / iagh wil fara bort / och see honom förra ån iagh döör / Gen. 45. Men ware nu Gladien så stoor som hon kan i thenne Verldennes om hon än stönt går enom til Hiertat / så är hon doch osfullomslig / är blandat medh Sorgh / kan smart wendas i Hiertans Sorgh / slätt forgätin warda / är stundom simulata,

simulata, at mängen för Orsaker skall måste stella sig
vthwertes ibland Folck vara gladhynne/ men ligget doch
i Hierat een innerligh Sorg / then han doch för ingom
thår bellaghā/ Så må nu forthenskull werdzlich Glādie
icke kallas rādzligha någon hiercans Glādie / Men ther i
andre Lijffuet shall begynnas then rätta fullkomligha
hiercans Glādien; Edhert Hierat shall glādies, loffuer
wårtåre Frelserman, tā shall han fullbori ha sitt Lyftee
Jagh wil hugswala edher / såsom Nodhren
hughswalar någon / ja i stolen aff Jerusalemi
lust haffua/ I stolen fåa seadt/ och edhert hier-
ta shall glādia sigh/ och edher Been stole grön-
stas såsom Grås/ Esa. 66. Och at thenna vthloff-
uade Glādien shall wärda een fullkomeligh / hierteligh
Frögd/ thet orsaak es aff the frögdesulle / fullkomelighē/
osförwanstelighē obje c̄tis, som tā för vårt Ågon/ Dron/
och all Sinne manca skole: Ty thår skole wi hæc glā-
das aff fäfengelighē och förgångelighē Tingh / Jordisee
Aghodelar / Peningar / Kentodier/ och sijest mehra / i
hwilk om Verldenes Barnsolia sin högsta Frögd och
Wällust/såyandes: Beatus populus cui hæc sunt:
Saligt är thet Folck / hwilko altså går /
Psalm. 144. Thår doch heeter omsjöhet medh all verldz-
lighē Glādie: Vanitas vanitatum & omnia vanitas:
Alt är icke annat än Fäfengelighet/ Eccles. 1.
Vehan the Vthwalde skole glādia sigh på then Daghen
i thaff himmelste osförwanstelighē Tingh/ ehwart the sigh
wenda; Theras Hierat shall glādia sigh i lessuandes
Gudhi/then heliche högtlofhuade Treafalighet som tā

Esa. 66. 13.

14.

Psa. 144.

12.

Eccl. 1.

2. Cor. 15. blissuer alt vthi allom / 1. Co2. 15. Lå stole the sāya
23. medh Assaph: När wij haffuom tigh HERRNE/
Pl. 37. 25. så skötom wij om Himmel och Jord intet /
26. Psal. 73. Lå stole the sāya medh Esaia: Wij frögda
Ela. 61. 10. oss i HErranom/och vår Siäl är gladh i wā-
rom Gudh/Esa. 61 Theras Hierta skal glädia
sigh/ aff then nyia Himmelen och nyia Jor-
den/then the här wentat haffue / i hwilken
2. Pet. 3. 23 Råttferdigheet boor / 2. Pet. 3. Theras Hierta
Apoc. 21. skal glädia sigh aff thet nyia Jerusalem / hwilkens Herr-
23. seqq. ligheet beskrifues / Apoc. 21. Thär HERRen alz-
woldigh Gudh är sielssuer Templet vthi och
Lambet: Och behöfssuer icke Sool eller Måna/
at the skola lyxa thär vthi : Ty Gudz Herlig-
heet uplyser honom / och hans Livs är Lam-
bet et c. Theras Hierta skall glädia sigh aff alle Vth-
waldes liuslighé och helighe Omgänge och Samfund/
ther hela then triumpherande Församlingen/ skall inco-
nera sitt ewiga Haleluja/och sāya: Vår Herre alz-
mechtigh GDh haffuer intagit Riket: Låt
oss glädias och frögdas/och gissua hono åhra:
ty Lamens Bröllop är komit/och thes hustru
haffuer sigh tilreedit. Och henne skal warda
gissuit at klädha sigh vthi reent och skinande
Silke : Men Silcket är Helgonens Rått-
ferdigheet, Salighe äro the/ som fallade äro
til

til Lambsons Nattvard/Apo. 19. Theras Hiers
ta skal giädhie sigh/ off alle Gudz helighe Ånglars fröste-
lige Omgångelse / medh hvilkom the stole tillista in-
stempna then himmelste Ånglasängen/ och säva: **Heligh/**

Heligh/ Heligh/ är **H**Erren Gudh alzmech-
tigh/som war/ och som är/ och som komma skal/

Apo. 4. Ef. 6. Theras Hierta shall glädia sich aff then
stjänande Klarheet och Herrligheet / som shall ihsa vthi
vthi theras Lekamen / at the för förgengelighé/

haffua bekommitt oförgengelighé/ för synpli-
he/herrlighe : för ströplighe/ krafftighe; för

naturlighe/ andelighé Lekamen / 1. Cor. 15. En

Chr. Jes. skal vår ströpliga Lekamē förklara/
på thet han skal göra honom likt / medh sinom

förfklär adhe Lekamen/ aff then Krafft / ther
han medh förmå sigh all tingh underleggia/

Phil. 2. Ta stole the Rättferdigha stjäna / säs
som Solen i theres Fadher's Rijke/ Matth. 13.

Theras Hierta skal glädia sich aff then fullkomlighe
Gudz Beläfes renovation, til alle vthu och inverkis/

Själennes och Kroppens Förmögenheete / som fallas
then nyia Mennistian / then efter Gudh sta-

pat är / vthi (himmelste Wijsheet) fannskylligha
Heligheet och Rättferdigheet/ Eph. 3. The sto-

le warda sasom Gudz Ånglar i Himmelten/
Matth. 22. Theras Hierta shall glädia sich / aff then
herrlighe Triumph och Segher / som the runnit haffue
aff alle

Apo. 4. 8.

Ef. 6. 3.

1. Cor. 15.

4. 2. 4. 3.

4. 4.

Matth. 13.

4. 3.

Eph. 4. 24

Matth. 22.

3. 0.

tidh wender igen. Ware en Music så lusfligh och anno-
digh/som hon någhon sinn kan/så trötnar man ther vidh:
Aff Werldzligh Dignitet, Åhra och Myndigheet blissuer
man ock o nisidher fullmätter / ty thet hec ter eftter Taub-
manni Symbolum.

Fructus honoris oneris, fructus honoris onus.

b. c. Sikt och Nödho löhnes medh Åhro/
Aff Åhra folia många Besvär.

Eccles 2 2 Konung Salomo sadhe i sitt Hierta : Nu väl / iagh
wil lessua wäl / och göra migh goda Daghart
Men sij/thet war ock Fäengelighet : Iagh
sadhe til Löjet tu åst galit / och til Gläderna/
hwad gör tu/Eccles. 2. Men een sådana Letho stola
the Bchwalde i het tilkommande Liffuet infhet bekom-
ma / aff thet Himmelsta Bröllopet / aff then Engliste
Musica, aff then Åhra och Herligheet som them förbe-
Eccles. 23, redd är; Utthan alt Rött skal komma then ena
Månadhen eftter then andra / och then cena
Sabbathen eftter then andra / til at tilbidia
för migh/sägher HErren/ Esa. 66.

Usus loci
generalis.

Eij/fromme Christine/het dro the wichtighe/bewees
felighe/krafftighe Sex Tröstargument...som vår Herre
Christus Jesus oss veki daghsens Evangelio förehåller:
Them skole wijs nu brukal. Til at uppöhalla oss medh vthi
alla Ansfächtningh / Nödho och Jemmer / som Gudh östuer
oss tilstädher/emoot Korsens Drögmål och Häftigheet/
emoot Fiendernes Hoot och Tyrannij / Bedräffsuellsens
myckenheet/Hiertans kleenmodigheet tñmelige f ässuors
borröfssuande ic. Wij skole hållas så före medh S. Paulo:
at thens

Rom. 8.
28.

at thenne Tijdzens Wedermodho är icke liksa
 then Herligheet som på oss vppenbaras skal/
 Rom. 2. Wij stolom enckia medh then gudeliche Maca-
 rio: Om någon aff Werldenes Begynnelse hade stilde
 medh Dieffuulen/hadhe all Sweda/ Werk och Pina li-
 dhit/som på Jordenne warit haffuer/så hadhe han doch in-
 tet stoort vthrettat eemoot then Herligheet/som han i ans-
 dra Lißfuet bekomma skal / ther han i ewighheet medh
 Christo regerandes worder. II. Til een nödigh Förmä-
 ningh/at wij för thet starkle Hopp skull/som wij haffuom
 om then tilstundande Förlosningen/ Beldhningen/ Frögs-
 den och Herligheeten / icke stole knorra och murra eemoot
 Gudh vhi vår Christendoms Anfechningh / under Kor-
 sens tunga Börla/ vhi vår Embetes Blymber och sto-
 ra Besvär: Zy/wij höre hwad för Saligheet/ Löön och
 Glädjie oss årnat/ och aff Jesu Christo loffuat och för-
 werffuat är : Låtom oss therfore satta våra

Sidlar vhi christelighit Tolamodh/ *Luc. 21.*

Låtom oss/efter S. Pauli Exempel/ förgåta het till

ryggia är/och streckia oss til het som framman

til är / jagandes/efter Mählet som föresatt

är/til then Löön / som förehållas ossuan eff-

ter aff Gvdz Kallelse i Christo Jesu /

Galat. 3. Låtom oss medh S. Paulo kempa en godh

Kamp/fullbordha Loppet / hålla Troona/så

förwaras oss här efter Råttferdighetenes

Krona / *2. Tim. 4.* III. Skole och sådana Tröstar-

gumenta tien oss til een Ålwarningh / at wij hwarken

inwestus

Lu. 21. 19.

Gal. 3. 13.

14.

2. Tim. 4.

7. 8.

inwessua oss förmöelle medh Werldenes Rijkedomar och
Hässuor/ Elster ické Werldena/ eller the Tinge
i Werldena åro: then ther elster Werldena/i
hond är ické Sadrens Kärleek /1. Joh. 2. Icke hel-
ler skole wi hengie eftter fösligh Wållust / Werldzlig
Frögd och Glädie: Ty Werldenes Glädie är fördeme-
ligh / thet heeter Væridentibus: Wee eder som nu
leen/ty i skole gråta och föria/ Luc. 6. År fäfenges
ligh/swijkfull/stadeligh/dödeligh/dräper Kropp och Siäl:
Rom. 8.13. Eh om i leffuen eftter Rötet / så skolen i död/
Rom. 8.1. År stackothoch wendes i een ewigh Sorgh och
Grådt/ sasom Herren Gudh sielf hootar genom Prophe-
ten Esaiam: Sij/mina Eienare skola åta/men
i skolen hungra/ Sij/mina Eienare skola dric-
ka/men i skolen törsta / Sij/mina Eienare sko-
la gladhe wara / men i skolen til stam warda:
Sij/mina Eienare skola frögda sigh för gott
Moodh skull/men i skolen för Hiertans sorgh
skullroopa/och för Jenner gråta/Ef. 5. In summa:
Thenne Werlden förgåas/ och hennes Luste:
Men then som gör Gudz Wilia / han blissuer
ewinnerliga/ 1. Joh. 2. Nu at wi then samma alleſam-
mans göra mäge/och blissua ewinnerliga behåldne / til een
ewig Glädie/Frögd och Saligheet/ Hielpe oss Gudh Far-
dher/Sohn och then heliche Ande/then heliche högt-
loſſuade Treſaldigheet, ifrån nu och i
ewigheet/Amen.

Soli Deo gloria.